

Poliittisesti ja industria-
lisesti yhdistyneen köy-
hällistön voimaa ei mi-
kään mahti mailmassa
voi kukistaa.

TOVERI

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE WORKING CLASS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY SOCIALIST DAILY IN THE WEST

No. 51

Lauantaina, maalisk. 2. — Saturday, March 2

1918.—YHDESTOISTA VUOSIK.—VOL. XI.

Pietarin köyhälistö on valmis puolus- tautumaan

Rosvoretkeilijät jättäneet kol-
men päivän ultimatum bol-
shevikeille, vaatien ehdotonta
antautumista.

ITÄVALTA SYÖ SANANSA JA HYÖKKÄÄ.

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
(Sähkösanoma Toverille United Pressiltä.)

Pietari, 2 p. maalisk. (Kirjeen-
vaihtajalta.) — Pietarin on myös
taisteltava "Marnen taistelunsa",
sillä Saksan armeijat ovat enää
vain kolmen tunnin matkan
päässä Lugasta, joka sijaitsee
noin 100 engl.-peninkulmaa Pie-
tarin lounaiseen valtaradan
varrella. Saksalaiset ovat linnot-
taneet Pihkovan ja aikaneet kul-
kea Pietariin päin sitkeän venä-
läisten vastarinnan edessä. Var-
sin järeäkö on venäläisten vastar-
inta ollut siellä, missä saksai-
silla ei välttämättä oirkiä katkase-
maan Pietarin-Moskovan rauta-
tielihteyttä.

Rautatielihteyttä on kehitetty
rähjähvittämään kaikki rautatie-
liikenne saksalaisten teltä.

Pietari on valmistunut taiste-
lukseen. Asukkaita on siirret-
ty kiireesti muualle, näiksi taiste-
luskuntoisiksi ja -haluisiksi työ-
miehiä. Rautatieliikenne on sul-
jettu ja kulkua siirretään pois.
Jos Pietari kukistuu, siirretään
hallitus Moskovaan.

Viimeiset tiedonannot Venä-
jän tilanteesta viittaavat, että
bolshhevikin ja Saksan junkke-
rien edustajat ovat jälleen pitäneet
"rauhankokousta", jossa
Saksa jätti ultimatum, että
Venäjän on tinkimättä allekirjoit-
ettava Saksan ehdot kolmen
päivän kuluessa. Tästä huoli-
matta jatkavat Saksan armeijat
kulkuaan Pietaria kohti.

Enemmän välttävää on kuitenkin
tieto, että Itävalta on myös
ryhtynyt hyökkäämään, lähettä-
mällä armeijan Ukraineen taiste-
lemaan siellä vasta voittettua
kansanvaltaa vastaan, vaikka vi-
rallinen Itävalta on tuominut
Saksan alottaman hyökkäyksen
Venäjää vastaan. Uusi todistus
Itävallan junkkerien kavaluudesta.
Kotona syötetään kansalle
valheita — tvvymättömyyden
lauhduttamiseksi, mutta rinta-
malla taivutaan Saksan junkkeri-
hallituksen tahdon alle.

Allekirjotusta vastustetaan.

Pietari, 1 p. maalisk. — Ehdotonta
antautumista Saksan
armeioille allekirjottamalla pakko-
rauhanehdot vastustetaan voi-
makkaasti Venäjällä. Sellaisten
suurempien kaupunkien, kuin
Kasanin, Mostroman, Varsovan,
Tšaritsinin, Vjatkan, Ural-
skin, Maksimin, Voronetsin,
Pensan, Sievkan, Pavlogradin,
Tverin, Sevastopolin, Irkutskin
ynä muiden kaupunkien alue-
sovietit (työmiehenneuvostot) ovat
jättäneet vastalauseensa rauhaneh-
dotusten allekirjottamista vast-
taan.

Muutamia pienemmän maan-
viljelyskaupunkien ja -kyliä suo-
sivat rauhanehdot allekirjottamista.

Kerskuvat rosvouksillaan.

Berlin, 1 p. maalisk. — Saksan
sotavirasto ilmoittaa:
"Moskissa, 146 engl.-peninkul-
maa lounaiseen Minskistä valtiot-
tomme Pripetin laivueen, jossa
oli 6 pansarivaunua, 35
moottorivaunua ja kuusi sairaala-
lavenetta."

"Staro-Konstantinoffin luona
saksalaiset sotajoukot riensivät
nuolalaisten legioonien avuksi,
jotka kohtasivat kovaa vastar-
intaa. Karkotimme vihollisen.
Ukrainan pohjoisrintamalla o-
lemme saapuneet Dnjeper-joelle.
Valtiotimme Rjestsitsan ja kau-
pungin lujasti varustetun sillan-
pään.

Itävalta-Unkarin sotajoukot
hyökkäävät myös laajalla rintam-
alla Ukrainassa. Itävalta ryh-
tyi hyökkäykseen Ukrainasta
saapuneen pynnyn johdosta.

Vien, 1 p. maalisk. — Kym-
menen tuhatta venäläistä on jo
laskenut aseensa alas ja suuri

Gompers "lohduttaa" Venäjän vapaus- taistelijoita

New York, 1 p. maalisk. —
American Federation of Labor
liiton presidentti Samuel Gompers
on lähettänyt Venäjän työ-
väestölle jonkinlaisen rohkaisu-
sanoman, ilmoittaen, että Ameri-
kan työväki on lujasti päättänyt
taistella itsevaltiuden kukistami-
seksi. Gompers lähetti sanoman-
sa — ei American Federation of
Labor liiton nimessä, vaan n.k.
American Alliance for Labor
and Democracy seuran tai puo-
luen nimessä.

RUMANIAN KUNINKAAN EROAMISTA VAADITAAN

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)
Lontoo, 1 p. maalisk. — Berli-
nistä tiedetään Amsterdamin
kaarta, että Itävalta-Unkarin
ministerin kreivi Czerninin
Rumanialle jättämässä rauhaneh-
doissa vaaditaan nykyisen kunin-
kaan kruunusta luopumista
veljensä Wilhelmille hyväksi, tai
Rumanian kansa voi yleisäänes-
tyksellä lähemmin päättää hal-
litsijastaan.

Saksan junkkerival- lan hirmuja Bel- giassa

Kaksi sosialistia tuomittu kuo-
lemaan Antwerpenissä.

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Amsterdam, 1 p. maalisk. —
Saksalaisissa sotakokouksissa
Antwerpenissä on tuomittu kuo-
lemaan kaksi sosialistista sena-
taattoria, Colleaux ja Legras,
tietäjä hollantilainen lehti Het
Volk. Hollannin sosialistipuolue-
en tunnettu johtomies, Pieter
Troelstra, on säikötänyt Philip
Scheidemannille, pyytään tätä
käyttämään vaikutusvaltaansa
tuomioiden lieventämiseksi.

Colleaux ja Legras asetettiin
sytytteeseen muka vakoleimisesta,
mutta todellinen syy on heidän
osallisuutensa Belgian työväen
levottomuuksiin.

SÄHKÖSANOMATIETOJA

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Tokio, 2 p. maalisk. — Japa-
nin keisari on kutsunut amiraali
Togon, ulkoministeri Motonon
ja laivastoministeri Katon neu-
votteluun Siperian tilanteen joh-
dosta. Päätös liittolaisten lähet-
tiläiden poistumisesta Pietarista,
käsitteään täällä samaksi, kuin
diplomaattisten suhteiden kat-
kasemiseksi Pietarin kanssa.

Motono ilmoittaa, että Japani
neuvottelee parhaillaan liittolaisten
kanssa uudesta ohjel-
masta Venäjän nähden.

Lontoo, 2 p. maalisk. — Japa-
ni lähettää sotajoukkoja Si-
periaan ja Kiina Manchuriaan,
ilmottivat Tientsinin sanomaleh-
det keskiviikkona.

Victoria, B. C., 2 p. maalisk.
Tällä ei puhjennutkaan uhan-
nutta laivanrakentajien lakkoa,
joka oli päätetty alkaa maalisk.
1 p. Lakon alkamispäivän edel-
lisenä iltana saapui laiton johtoon
määrätyille metallityöläisten
unioitien keskuskomitealle tieto,
että työministeristö oli asettanut
erikoisen sovittelukomitean kä-
sittelemään asiaa ja 38 äänellä
27 vastaan päätti keskuskomitea
jättää lakon alkamisen siihen
saakka kunnes sovittelukomitea
ehdii suorittaa tehtävänsä.

Talot ja hotellit val-
lataan hallituksella

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, 1 p. maalisk. —
Merilähetysneuvosto ilmoitti tä-
nään, että ennenkuin hallituksen
talvoja ryhdytään rakentamaan
laivanrakennustyöläisten majotta-
miseksi, hallitus valtaa ensin
kaikki tyhjät talot ja hotellit
niillä seuduilla, joissa laivoja
rakennetaan. Nämä varustetaan
työläisten asunnoiksi.

Sotatila Puolassa.

Washington, 1 p. maalisk. —
Virallinen tieto saapuu hallituk-
selle, että Puolassa on julistet-
tu sotatila.

Liittolaiset tarvitse- vat 7 milj. ton- nia laivoja

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Chicago, 1 p. maalisk. — Kan-
sallisten isänmaayhdistysten toi-
menpanevan neuvoston sihteeri
Edward Harding on esittänyt
numeroita liittolaismaiden laiva-
pulan laajuudesta.

Näiden numeroiden mukaan
päättynyt liittolaismailta tällä
hetkellä laivoja, joita välttämät-
tä tarvittaisiin sotatilan tuotta-
mien vaatimusten täyttämiseen,
yhteensä 7,435,894 grossitonnia
— lähes 1500 laivaa, kukin tila-
vuodeltaan 5,000 grossitonnia.
Yhdysvalloilla ja sen liittolailla
on nykyään laivoja 4,435,894 ton-
nia vähemmän kuin oli syksyllä
1914.

Esitettiin numeroin sisäl-
lytetään kaikki rakennetut laivat
ja vähennetään upotussodas-
sa menetetyt laivat. Laivojen
puutetta on lisännyt se, että Yh-
dysvalloille tarvittavat vähintään
3,000,000 tonnia välttämättä
1,500,000 miestä käsittävää ar-
miata Ranskassa.

Arviolaskut osoittavat, että
Englannin voidaan odottaa ra-
kentavan laivoja vuoden 1918
aikana — korkeintaan 2,000,000
tonnia ja tarkistettuihin laskel-
mien mukaan Yhdysvallat tus-
kin pystyvä rakentamaan tänä
vuonna 3,000,000 tonnia enem-
pää. Yhdysvallat ja Englanti
voivat siis lisätä vajautta 5 mil-
joonalla tonnilla. Mutta on myös
otettava lukuun, että uupotussot-
ta tulee edelleenkin jatkumaan.

On laskettu, että viime vuoden
aikana yksinään upotettiin kaup-
palaivoja noin 6 tai 7 miljoonaa
tilavuus-tonnia.

Menetystä vastaavat kuitenkin
jossain määrin kuluneen vuoden
aikana tehty lisälväket, jotka
ovat melkoisen suuret Englannin
ja Yhdysvalloissa. Niitä li-
sättiin vuoden aikana kauppala-
ivoja liikkoele noin miljoonan
tonnia. Vuoden 1917 viimeisen
kuukauden aikana lisäsi
Amerikka kauppalaivastoaan
300 laivalla, ottamatta lukuun
suoria Saksalta takavarikoituja
sotalaivoja, kuten Väter-
land, vnnä muut.

Sosialistit panevat vas- talanseensa Jananin hyökkäyksen johdosta

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

New York, 1 p. maalisk. —
New Yorkin sosialistien n.k.
propaganda-liitto on jättänyt
vastalauseensa Japanin aikoman
hyökkäyksen johdosta Siperiaan,
selittäen, että Venäjän vallan-
muokseliset eivät kuitenkaan
tule hyväksymään imperialistista
avustajia. Saman liiton toime-
sta valtuutettiin presidentille lä-
hetettäväksi sähkösanoma, jossa
pyydetään lupaa punakaartin
järistämisestä Amerikkaa. Punakaar-
tiin lähtisivät vapaaehtoi-
sina Venäjälle taistelemaan sak-
salaista imperialismia vastaan.
Aikomuksena on värvätä niitä,
jotka eivät ole valinnallisen ase-
velvollisuuden alaisia.

Samalla pyydetään presidenti-
tä lupaa sähkösanoman lähettä-
miseen Venäjälle, jossa Venäjän
työväestöä rohkastaan taistelus-
saan imperialistisia vastaan ja
lupataan Amerikan sosialistien
täysi tunnustus ja kannatus.

Kokouksessa olleet puhujat
tarjoutuivat ensimmäisiä yhty-
mään punakaartiin, jos lupa sel-
laisen perustamisen saadaan.

Talot ja hotellit val-
lataan hallituksella

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Washington, 1 p. maalisk. —
Merilähetysneuvosto ilmoitti tä-
nään, että ennenkuin hallituksen
talvoja ryhdytään rakentamaan
laivanrakennustyöläisten majotta-
miseksi, hallitus valtaa ensin
kaikki tyhjät talot ja hotellit
niillä seuduilla, joissa laivoja
rakennetaan. Nämä varustetaan
työläisten asunnoiksi.

Lisätietoja Amasan kaivosmurhasta

Amasa, Mich. — Pelastustyo-
n tekijät ovat tehneet kaiken voi-
tavansa, löytääkseen elävältä
hautautuneita kaivosmiehiä Amasa-
Porte kaivannossa, johon juok-
seva santa ja vesi hautasi 14
miehiä.

Kolme hautautuneista mie-
histä pelastui kapamalla kaivos-
rappusia ylös juoksevan san-
nan ja veden vieressä heidän ylit-
seen. Yksi näistä pelastuneista
miehistä kertoi, että hän näki
joitakin kaivokseen jääneiden
miesten juoksevan tasanteen ta-
kalaidalle, jossa he olivat työskel-
lennelleet ja hän arvelee, että
nämä miehet ovat mahdollisesti
onnistuneet haaka itselleen tur-
vapaikan jossain juoksevan san-
nan ja veden yläpuolella ole-
vassa "stoopissa", ja että he
mahdollisesti ovat vielä elossa.

Jotain tämän tapausta on "tääl-
lä jo viikon päivät työläisten
kesken odotettukin, sillä kaivos,
jossa tämä joukkomurha tapahtui,
on ollut mitä epävarmim-
työskentelypaikka. Jo v. k. 14
p. putosi mainin päältä noin
100 jalkaa ylitse mitaten ja noin
200 jalkaa syvyydeltä hiekkaa
alas ensimmäiselle tasanteelle,
tätynen jälle jäännyt aukko
vedellä, noin 50 jalan paksu-
udella. Tällöin ei kuitenkaan ta-
pahtunut mitään pahempaa, sil-
lä jo aikaisemmin laitetut sulku-
laitteet estivät alasvöryvän so-
ran ja veden pääsemästä työ-
ryhmän alemmille tasanteille,
jossa miehet työskentelivät.

Heti tämän jälkeen laitettiin se-
menttipadot sen mahdollisuuden
varalta, että uusi vörymä ei
voisi syöksyä alas. Vaan näis-
tä laitteista huolimatta työskel-
telivät työläiset alituisen aavis-
tuksen ja kuoleman pelon val-
lassa, kunnes aavistus osoittui
toiseksi ylläkerrotulla hir-
veellä seurauksella.

Jollain tuntemattomalla ta-
valla oli vesi syönyt itselleen
salaista kulkuväylän, jota myös
se raskaan hiedan ja veden-
paineen pakottamana syöksyi ja-
lissa toista ja kolmatta tasanteen-
ta myöten pohjaan viidennele
tasanteelle, jonne juuri miehet
olivat laskettumassa. Ja jonne
jo oli keretty laskea kaksi his-
sillä miehiä, yhteensä 21, joista
kolme onnistui päästä rap-
putielta ylös, ollen jo silmän-
räpäs vaarassa menettää hen-
kensä. (Neljäs mies löydettiin
tiedotomassa tilassa neljänne-
n viidennele tasanteen väliseltä
rapputielta hiekkasoran puolit-
tain peittämänä. Ne ovat ainoat
pelastuneista. Pohjaan hautaan-
tuneista miehistä oli viisi suoma-
laista, joiden nimet ovat:
Kalle Kniivilä, Ilmari Isotalo,
Jack Kariannmaa, Vihtori Kivi-
mäki, Gabriel Alanko.

Toisten hautautuneiden ni-
mistä ei ole uutisen lähettäjällä
tarkkoja tietoja. Niistä oli kuusi
ruotsalaista, neljä puolalaista,
yksi italialainen ja yksi irlan-
tilainen.

Olכון tässä sivumme-
mainittu, että tämän joukko-
murha olisi ollut vältettävissä,
jos kompania olisi ollut vähem-
min aine rikkauksien itselleen
luomisessa ja laittanut heti a-
lussa toisenkin ulospääsyaikon.
Tässä kaivosessa näet on ainoas-
taan yksi aukko, jota käytet-
tään vöä ja alas kulkien ja
työvälineiden kuljetukseen. Sama-
naan aukoon on kyllä laitettu
rapputiekin suvuun, vaan tällai-
sissa tapauksissa on se kelvo-
ton. — Työm.

MIEHEN RUUMIS LÖYDE- TIIN HOTELLIN PESASTA.

Denver, 1 p. maalisk. — Tör-
keä murha paljastui tänään, kun
lämmittäjä James H. Houfin
ruumis löydettiin New West-
ern hotellin lämmityspesästä.
Poliisi pääsi heti varmuuteen,
että murha on kysymyksessä.

Ruumis oli työnnetty pesään
vähän ennen-lyötyä ja sen pääl-
le lapioitu kivihiltä siinä tar-
kotuksessa, että ruumis palaisi
jäljettömiin.

Metsätöissä 8 tun- nin työpäivä yle- seksi

Humboldt kauntin punapuun
hakkurit Californiassa saa-
neet 8-tunnin työpäivän

MYÖNNYTYKS KOSKEE NELJÄTUAHTTA TYÖLÄISTÄ

San Francisco, 1 p. maalisk.

Tällä Humboldt kauntin
punapuunmetsissä hakkautusta
harjoittavien puutavarakkaiden
edustajien neuvottelukokoukses-
sa, joka pidettiin eilen päätet-
tiin antaa työläisille heti 8-tun-
nin työpäivä samalla palkalla
kuin entinen 10-tuntinen työpäi-
vä on ollut. Takäläisten puuta-
varateollisuuden harjoittajien
nyt antama myönnitys on pidet-
täv seurauksena Oregonin ja
Wash. valtion puutavaparonien
Portlandissa pidetyssä kokouk-
sessa tekemän myönnityksen
johdosta, niin on täällä selitetty,
sillä työntekijät eivät tahdo
sallia työväkensä siirtyvän poh-
joisempien valtioiden metsiin.
Sikali kuin käsitetään tulee
Mendocino kauntissa myöskin
metsätyöläisille annettavaksi 8-
tunnin työpäivä samasta syystä
kun Humboldt kauntin työläi-
sille myönnitys annettiin.

Humboldt kauntin metsätyö-
läisille annettu myönnitys kos-
kee noin 4,000 työläistä.

British Columbian metsissä myöskin 8-tunnin työpäi- vät käytäntöön.

Vancouver, B. C., 1 p. maalisk. — British Columbian puu-
tavarateollisuuden harjoittajien
liiton (B. C. Loggers' Associa-
tion) johon kuuluvilla yhtliöllä
on palveluksessaan noin 3,000
metsätyöläistä on päättänyt an-
ttaa metsätyöläisille 8-tunnin työpäi-
vian, ottaen sen käytäntöön
maaliskuun 11 päivästä alkaen.
Päätös tehtiin seuraten Oregonin
ja Washingtonin valtion
puutavarakkeen harjoittajien
esimerkkiä.

B. C:ssa uhanut laiva- rakentajien lakko tuonnemmaksi

Työministeristön asettama sovit-
telutoimikunta alkaa toimintansa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Vancouver, B. C., 1 p. maalisk. — Laivanrakentajien lakkoa
ei tullutkaan takäläisillä veistä-
möillä kuukauden vaihteessa, sil-
lä työministeristö on ryhtynyt
sovittamaan lakkojuttua ja me-
tallityöläisten unioitien keskus-
neuvoston kokouksessa päätet-
tiin jättää lakon tekeminen si-
hen saakka, että hallituksen a-
setama sovittelukomitea saa
suorittaa tehtävänsä asian suh-
teen. Päätös, joka täällä tehtiin
ei sido Victorianssa laivatelakoi-
ten työläisiä, mutta otaksutaan
heidän noudattavan täällä osoi-
tettua esimerkkiä ja kun siellä
alustetaan miesten lähestettäväs-
si takäläisen metallityöläisten
keskuskomitean päätös niin se
tulee hyväksytyksi.

Sovittelukomitean puheenjoht-
ajana tulee toimimaan J. Murph-
hy, joka sai hallitukselta säh-
koteitse tiedon juuri päivää en-
nen kuin lakon oli määrä alkaa.
Komiteaan tulee myöskin ku-
lumaan Gordon Kelly, Vancou-
ver Trades and Labor Councilin
presidentti ja J. H. Tomkin Vi-
ctoriasta. Samalla työministeri,
kun pyysi Murphya toimimaan
sovittelukomiteassa lähetti työ-
läisille kehoituksen pysyä työssä
siihen saakka kunnes komitea
on ehtinyt tutkia riitakysymystä.
Murphy saapui metallityöläisten
keskuskomitean kokoukseen ja
piti siellä puheen, jossa esitti
asian ja sai työläkän alkamisen
lykkääväksi tuonnemmaksi.

British Columbian Työväen-
liiton presidentti McCallum ja
kirvesmiesten yleisorganisaera-
ja Watchman ovat matkussa
niet Victorian siellä esittääk-
seen asian sikäläisille kirvesmie-
hille.
Lakon tuonnemmaksi lykkes-
sään eivät metallityöläiset ole

Sodan raaistavat seura- ukset alkavat näkyä

Ranskasta palanneet sotilaat es-
tineet Bryanin puhumas-
ta Canadassa

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., March 2, 1918, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Toronto, Canada, 1 p. maalisk. —
Selittäen etteivät he tahdo
kuulla saksalaismielisen henki-
lön puhetta, Ranskasta pala-
neet sotilaat estivät eilen illalla
William Jennings Bryanin pu-
humasta kieltoakiasista. Kun
Bryan astui puhumaan syydet-
tiin häntä vastaan erilaisia ni-
mityksiä ja kysyttiin: "Mitä ar-
velette Lusitanian upottamisesta?"
Turhaan yritti puhuja ko-
hottaa äänensä kuuluville me-
luavassa laumassa, ja niin oli
hänen lähtävä vryty siihen.
"Jumala suojelemaan kuningas-
ta ja muiden isänmaallisten
hymniin mukana pidettiin myös
naukulauset. Sotaveteraanit uh-
kasivat ryhtyä vastarintaan jos
heidat vrytetään väkivallalla
poistaa haalista.

Bryan eräsi mieluummin Yh-
dysvaltain valtiotsihteerin viras-
ta kuin allekirjotti vastalauseen
Lusitanian upottamisen johdos-
ta.

Naiset raatavat ko- vissa rautatie- töissä

Washington, 1 p. mallisk. —
Rautatietyöläisten palkkausky-
symystä valvovan komissionin
suunnossa tänään oli kuulustel-
tavana neiti Pauline Goldmark,
yliuomari Brandeisin käly, joka
tösti lisääntyneestä nälytystä
Amerikan rautateilla.

Neiti Goldmark piti kovin so-
pimattomana sitä, että naisia o-
tetaan raatamaan ruumiillisesti
koviin töihin, kuten esim. ra-
dankorjaustöihin, joka on naisel-
le kerrassaan sopimatonta. Hän
esitti numeroita, jotka todisti-
vat, että naisia palkattiin kovin
rautatietöihin lisääntyvässä mää-
rässä. Naisia alettiin palkata
rautateille noin vuosi sitten, kun
sotaan ryhdyttiin, ensin erotet-
tujen miesten tilalle konttori-
töihin, puhdistajiksi ja muihin
helpompiin töihin ja sen jälkeen
rahtimiehiksi, vartioksi, veturi-
talleihin, verstaaisiin ja radan-
korjaustöihin ("seksunamiehik-
si"), todisti neiti Goldmark.
Naisyöit ukoilomassa kaikenlai-
sella säällä, pitämättä huolta
heidän ruumiillisesta voimistaan
ei johda edullisiin tuloksiin, väit-
ti todistaia.

Neiti Goldmark edusti New
Yorkin kulluttajien liittoa sekä
muuta edistysmielisiä yhdistyk-
siä.

Ajurit lakossa Buttessa

Purkiasettajat vaativat lisää
palkkaa ja metallityöläiset
uhkaavat lakkoutua.

Butte, Mont., 1 p. maalisk. —
Ajurit ovat lakossa Buttessa
kaikki, yksinpä rumisvaunujen
kuljettajain niin ettei kullella
nykyään saada hautaan käyttä-
mättä "skäpin" apua. Tähän
saakka ovat ajurit olleet 12-tun-
nin työpäivillä ja vaativat he 8-
tunnin työpäivää sekä 50c pal-
kanvennystä päivälle. Työntee-
täjät ovat kieläytyneet anta-
masta työpäivän lyhenystä.

Purkiasettajat ovat myöskin
päättäneet tehdä lakon ellei
heille myönnetä nalkkanvennys-
tä. Nykyään heille maksetaan
\$8.00 päivältä ja vaativat he
\$9.00. Metallityöläiset ovat Ana-
condassa jo lakossa ja ovat eh-
dottaneet, että kautta koko Mon-
tanan olisi metallityöläiset kut-
uttava lakkoon. Kysymys on
otettu täällä käsiteltäväksi.

The circulation of the
Toveri is greater than
the combined circulation
of all other newspapers
printed in Astoria.

Mooneylle ei anneta uutta oikeuden tutkintoa

Californian valtion ylioikeus
vahvistanut kuolemantuomion.
Juttu voi vielä jatkua, sillä yli-
oikeus antaa 20 päivää valitus-
aikaa.

TOISIA SYYTETYITÄ VAS- VASTAAN ALETAAN OIKEUDENKÄYNTI.

San Francisco, 1 p. maalisk. —
Californian valtion ylioikeus
on hylännyt Thomas J. Moo-
neyn puolesta esitetyn vetou-
muksen uuden oikeudenkäynnin
säämisestä ateen siitä seuraavan
pääto-lauseman:

"Oikeuden pöytäkirjoista näyt-
tää, että syytettyä, Thomas J.
Mooneya vastaan esitettiin to-
distuksia, jotka täydellisesti tu-
kevat lautakunnan antaman pää-
töksen. Me emme voi myöskään
havaita häneltä kielletyn mitään
oikeuksia, perustustakien taikka
oikeudenkäyntiä koskevien laki-
en määräämiä, eikä myöskään
että mitään mihinkään suuntaan
vaikuttavia erehdyksiä lainkäy-
tössä olisi tapahtunut, joitten
nojalta olisi annettu tuomio ku-
mottava tai myönnettävä hän-
nelle uusi oikeudentutkinto.
Tuomio vahvistetaan."

Pääto-lausemassa vielä mää-
ritään syytettylle annettavaksi
20 päivää aikaa valituksen esi-